

NIEUWE DONORWET OP 1 JULI 2020

Sinds 1 juli is er een nieuwe donorwet met een nieuw Donorregister. Deze wet is van toepassing op alle mensen in Nederland vanaf 18 jaar die ingeschreven zijn in een Nederlandse gemeente. In het nieuwe Donorregister leg je vast of je na je overlijden orgaan- en weefseldonor wilt zijn. In deze factsheet lees je meer over de nieuwe donorwet, het invullen van een keuze in het Donorregister en de extra ondersteuning aan mensen die moeite hebben met lezen en schrijven.

In Nederland hebben ongeveer 7 miljoen mensen vastgelegd of zij na hun overlijden orgaan- en weefseldonor willen zijn. Toch sterven er jaarlijks meer dan 100 mensen die op een wachtlijst staan voor een donororgaan omdat er te weinig donororganen zijn. Met de nieuwe donorwet krijgt iedereen van 18 jaar en ouder de vraag zijn of haar keuze in te vullen in het Donorregister.

HET NIEUWE DONORREGISTER

Een brief van het Donorregister

Iedereen die op 1 juli 2020 nog geen keuze heeft ingevuld, krijgt vanaf 1 september het verzoek om dit alsnog te doen. Zij ontvangen per post een brief met een formulier, een folder en een antwoordenvelop. Niet iedereen krijgt op hetzelfde moment een brief. Dat gaat per regio op postcode. De verzending van brieven start op 1 september en zal tot eind maart 2021 doorlopen. De adresgegevens en het Burgerservicenummer zijn al op het formulier ingevuld. De bedoeling is dat mensen hun keuze en de datum invullen, het formulier ondertekenen en terugsturen in de antwoordenvelop. Doen ze dit niet binnen 6 weken, dan ontvangen ze een herinnering. Als ze ook op deze brief niet reageren, komen ze in het Donorregister met de vermelding 'Geen bezwaar tegen orgaan- en weefseldonatie'. Hierover ontvangen ze weer een brief. Pas nadat ze deze brief ontvangen hebben, staan ze geregistreerd in het Donorregister.

'Geen bezwaar'

Heeft iemand geen keuze ingevuld, dan staat deze persoon in het Donorregister met 'Geen bezwaar tegen orgaan- en weefseldonatie'. Dit betekent dat zijn of haar organen en weefsels na overlijden naar een patiënt kunnen gaan. De arts zal dan met de nabestaanden in gesprek gaan over een mogelijke orgaan- en weefseldonatie. Als de nabestaanden duidelijk kunnen maken dat hun overleden familielid geen orgaandonor wilde zijn, dan is geen sprake van orgaandonatie.

Mensen die moeite hebben met lezen en schrijven

Om een afgewogen keuze te kunnen maken over orgaan- en weefseldonatie, moet iemand begrijpen wat orgaandonatie inhoudt en wat het voor hem of haar betekent. Iedereen van 18 jaar en ouder zal dus kennis moeten nemen van de nieuwe wet en de keuzes die er zijn. Voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven kan dat behoorlijk lastig zijn. De brief en het formulier begrijpen kan ingewikkeld zijn en misschien is de Nederlandse taal voor een aantal mensen ook nog niet zo bekend. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft daarom veel voorlichtingsmateriaal ook in andere talen geschreven.

Voor mensen voor wie het Nederlands niet hun moedertaal is, is de voorlichtingsfolder in tien andere talen* beschikbaar. Ook zijn er twee tekenfilmmpjes gemaakt. Een filmpje legt uit wat de wet betekent en het andere filmpje laat zien hoe je je keuze kunt invullen. Deze filmpjes zijn er behalve in het Nederlands ook in acht buitenlandse talen. Tenslotte is er een tekening in negen talen gemaakt die uitlegt wat de nieuwe donorwet betekent. Al deze materialen kunnen via de website van het Donorregister, www.donorregister.nl/voorlichtingsmateriaal gedownload worden.

* de informatiefolder is beschikbaar in het Nederlands, Fries, Papiaments, Engels, Arabisch, Pools, Duits, Frans, Spaans, Turks en Chinees. Ook is er een gesproken versie van de folder in het Berbers.

Mogen wij je medewerking vragen?

De brief en het formulier die mensen per post ontvangen om hun keuze in te vullen, zijn geschreven op A2-taalniveau. Desondanks zullen er mensen zijn die hulp nodig hebben bij het begrijpen van de brief en formulier en het invullen van hun keuze. Omdat zij bijvoorbeeld moeite hebben met lezen en schrijven. Wij stellen het zeer op prijs als je als taalvrijwilliger of -docent hen hierbij wil helpen. Met de lesbrief die Stichting Lezen en Schrijven heeft ontwikkeld (www.lezenenschrijven.nl/donorwet), kun je hen stap voor stap helpen bij het beter begrijpen van informatie over orgaandonatie en de nieuwe donorwet. En bij het vastleggen van hun keuze in het nieuwe Donorregister. Individueel of in groepsverband.

Welke keuzes kun je maken over orgaandonatie?

De nieuwe donorwet biedt 4 keuzemogelijkheden:

1. Ja, ik wil donor worden

Als je toestemming geeft voor orgaandonatie betekent dit dat na je overlijden organen en weefsels naar een patiënt kunnen gaan. Je kunt op het formulier aangeven welke organen en weefsels je na je overlijden wilt doneren.

2. Nee, ik wil geen donor worden

Iedereen die keuze 2, Nee, ik wil geen donor worden, invult, is geen orgaan- en weefseldonor.

3. Ik wijs een persoon aan die beslist na mijn overlijden

4. Mijn partner of familie beslist na mijn overlijden

Iemand kan er ook voor kiezen dat een partner, familie of een ander persoon voor hem of haar na overlijden beslist of iemand zijn/haar weefsels en organen doneert. De arts zal dan bij het overlijden van die persoon een donatie bespreken met de partner, een ander familielid of de persoon die door de overledene hiervoor is aangewezen.

Een keuze invullen of wijzigen

Een keuze over orgaandonatie invullen of wijzigen kan op twee manieren. Via de website met een DigiD of met een papieren formulier.

Via www.donorregister.nl is het mogelijk digitaal een keuze in te vullen of te wijzigen. Daarvoor moet je wel over een DigiD beschikken. Voor mensen die hier niet over beschikken, is er de mogelijkheid vanaf 1 juni 2020 een formulier op te halen bij de gemeente of de bibliotheek. Als op het formulier een keuze en een datum zijn ingevuld en een handtekening is gezet, kan het worden opgestuurd aan het Donorregister.

Donorregister
Antwoordnummer 4044
6400 VC Heerlen

Uitleg door bibliotheken

De bibliotheken in Nederland willen graag hulp bieden bij het invullen van een keuze. Mensen die moeite hebben om de informatie te begrijpen of het lastig vinden hun keuze in de computer in te vullen, kunnen hierover uitleg krijgen bij de bibliotheek in hun buurt. Op de brieven die mensen per post ontvangen, staat dit ook vermeld. Welke hulp een bibliotheek biedt, verschilt per locatie. In ieder geval kunnen mensen bij de bibliotheek gebruikmaken van de voorlichting van de stichting Digisterker. Zij hebben speciaal over de nieuwe donorwet voor begeleiders een instructie gemaakt. Ook is er een oefenprogramma waarmee mensen kunnen oefenen met het invullen van een keuze op de computer met een DigiD. Dat programma is te vinden via <https://service.digisterker.nl/donor>.

Speciale website in duidelijke taal

Ook aan mensen met een verstandelijke beperking willen we de wet zo goed mogelijk uitleggen.

Voor deze groep is een speciale website gemaakt, www.hoewerktorgaandonatie.nl. Ook voor mensen die niet zo taalvaardig zijn, is deze website heel geschikt.

Meer weten?

Behalve het voorlichtingsmateriaal dat via www.donorregister.nl/voorlichtingsmateriaal te downloaden is, biedt de website van van de Nederlandse Transplantatiestichting, www.transplantatiestichting.nl veel informatie en verhalen over orgaandonatie.

Colofon:

Deze informatie is samengesteld door het ministerie van VWS en hoort bij de lesbrief over de nieuwe donorwet van Stichting Lezen en Schrijven.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Juli 2020

N.B. Met de voorlichting wil het ministerie van Volksgezondheid iedereen op wie de wet van toepassing is, informeren over de werking van de wet en hen activeren hun keuze in het nieuwe Donorregister in te vullen. De voorlichting is er niet op gericht meer orgaandonoren te werven. Wij vragen je dus niet om laaggeletterden te motiveren zich als orgaandonor te registreren, maar ervoor te zorgen dat zij op basis van begrijpelijke informatie een keuze kunnen maken.